

Kildeangivelse

DOF Sønderjylland har modtaget den følgende artikeltekst og billeder fra Morten Benzon Hansen fra Miljøstyrelsen. Artiklen er modtaget af DOF Sønderjylland d. 29. marts 2022. Artiklen er alene udtryk for skribentens egne holdninger og observationer.

Odder - hvordan finder du den?

De fleste kender odderen, men færre har set den og formentlig endnu færre ved, hvordan man finder markeringerne, der afslører dens tilstedeværelse. Det er ganske let at finde markeringer efter odder, og da odderen har bredt sig til hele Sønderjylland, så er det en art, som alle kan finde markeringer fra, uden at indsatsen behøver at være særlig stor.

At få odderen at se er straks sværere, da det typisk kræver, at man er ude i skumringen, eller inden solen står op.

Odderen er en art som mange ornitologer vil kunne registrere ganske let, så herunder en lille introduktion til, hvordan man kan finde odder - eller spor fra den.

Markeringerne efter odder er lettest at finde ved vejbroer, hvor to åer møder hinanden eller en å løber ud i en sø. Oftest er det ekskrementer, der findes, da odderen placerer disse på iøjnefaldende steder ved å- og søbredder som fx på græstuer, sten, trærodde, drænrør og under broer. I sjældnere tilfælde finder man også potespor, men det kræver mudder eller sandbanker.

Fiskerester kan ikke anvendes som et sikkert tegn på forekomst af odder. Det skyldes, at fiskerester lige så godt kan være tegn på ræv, mink, rotter eller endda mennesker.

For at være helt sikker på, at der er tale om markeringer/exskrementer fra odder, så er det nødvendigt at lugte til markeringerne. Det kræver noget overvindelse, men når man har gjort det én gang, så er det ikke noget problem længere.

Selv synes jeg, at en odderlort lugter sødligt, sådan lidt a la den kumarinlugt, der kendes fra flere græsarter (fx vellugtende gulaks). Det er på ingen måde en ubehagelig lugt, men diagnostisk for bestemmelse af odder, hvorfor det er noget, man er nødt til at gøre for at være sikker.

Når man først er sporet ind på lugten og placeringerne af ekskrementerne, vil man erfare, at odderen findes mange steder, og at der kan gå sport i at finde den, så mange steder som muligt.

Friske ekskrementmarkeringer er sorte, mens ældre markeringer er grå.

Giver man sig i kast med at lede efter odder, så sørg gerne for, at data kommer i Arter.dk sammen med billeder af sted og markeringer som ekskrementer eller potespor.

Peter Damgaard
Brusendorff
Store Pottergade 8
6200 Aabenraa
Danmark
+45 2165 0140
www.dof-syd.dk

30. marts 2022

Herunder lidt billeder til at tydeliggøre, hvordan man kan finde tegn på odder:

Christiansdal er velkendt af de fleste, da ornitologer gerne kommer forbi for at se vandstær. Det er også et glimrende sted for odder. Odderen er generelt ikke glad for at svømme under broer, og er der ikke en faunapassage, så vil den typisk løbe over vejen og ned i åen på den anden side.

Nogle få steder er der skiltet med odderpassager. Næppe i vores landsdel.

Ved Christiansdal sker formentlig det samme. Arten forlader vandløbet på den ene side og løber over vejen for at komme ned i vandløbet på den anden side. Hvis man gerne vil se markeringerne, så skal man kigge på det træ, der ligger i åen lidt opstrøms broen.

Christiansdal. Denne stamme tjener formentlig som adgangsvej til og fra åen.

Går man lidt tættere på, så vil man kunne se markeringerne vist på nedenstående billede.

Tre oddermarkeringer. I midten formentlig noget sekret, men de to andre er ekskrementer. Alle tre er med klassisk duft. Det er vigtigt, at man lugter til ekskrementerne for at udelukke andre pattedyr.

I Bibækken vil man også kunne finde markeringer. Her ligger de bl.a. på stenene i bækken, og da der er mange af sådanne, så kan det være lidt svært at overskue og finde.

En klassisk markering af odder. Oven på en sten. Denne er fra Bibækken og ca. 50 meter opstrøms fra overkørslen, der er i den sydvestlige del af Hindemåde.

Længere mod syd findes odderen naturligvis også. Hvis man tjekker bækken ved parkeringspladsen i Søgård Skov, så er der også der mulighed for at se og lugte til oddermarkeringer.

To oddermarkeringer på stenen i forgrunden fra bækken ved siden af parkeringspladsen i Søgård Skov.

To oddermarkeringer fra Søgård Skov. Husk at lugte til dem for at få en sikker bestemmelse.

Der er næsten ikke noget vandløb, der er for lille, og man kan sagtens finde arten langs stranden og visse steder også alleryderst på havnemoler.

Oddermarkering på sten ved bro foran sommerhusene ved Hejsager Strand.

Oddermarkering på et vandløbs udløb i Lillebælt nord for Sandersvig.

Som nævnt indledningsvist, så markerer odderen gerne flere forskellige steder. Nedenstående er på græs fra nordsiden af Bankel Sø.

På græs kan markeringerne være noget sværere at se.

Ekskrementerne kan se meget forskellige ud, hvorfor det utrænede øje ikke bare kan sige, at dette er en markering fra en odder. Herunder et par billeder af forskellighederne. I alle tilfælde afslørede lugten, at de kom fra en odder.

Oddermarkering fra vandløbet ved Taps Kirke.

Oddermarkering fra omkring Sommersted.

Oddermarkering på græstue. Den grålige farve tyder på en ældre markering.

Vandløbenes størrelse og beskaffenhed betyder ikke så meget, da selv ringe vandløb bliver brugt som korridorer. Herunder ses et okkervandløb nord for Draved Skov.

Okkervandløb med oddermarkering på sten.

Her ses markeringerne på stenen.

Her er markeringen på jorden.

Hvor to vandløb mødes er ofte et godt sted at finde odderspor. Det er svært at erkende på fotoet, men dette hjørne er fuld af markeringer og potespor.

Potesporene er heller ikke så svære, hvis de ses enkeltvis. Det er noget sværere, når de er oven i hinanden. Herunder ses eksempler på potespor fra odder.

Potespor fra odder. Bemærk at de 5 tæer, der her ses tydeligt. Odderens fodspor er næsten cirkelrundt og 5-6 cm i diameter.

Potespor fra odder. Bemærk de 5 tæer, der her ses forholdsvist tydeligt.

Opsummering.

- Odderen kan findes langt de fleste steder i Sønderjylland.
- Led gerne i vandløb ved broer og overkørsler.
- Ekskrementerne har en diagnostisk sødlig lugt. En sikker bestemmelse sker gennem lugt.
- Registrer dine observationer og gør det gerne i Arter.dk, så kommuner m.fl. kan få et mere fyldestgørende indtryk af, hvor odderen findes. Husk at registrere med billeder.

For mere information om odder læs folderen "Bevar odderen", der kan findes via nedenstående link

https://naturstyrelsen.dk/media/nst/67083/Bevar_odderen.pdf